

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
U 3844/07
19.12.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: mr Jadranke Injac, predsednika veća, Zoje Popović i Nade Kljajević, članova veća, sa savetnikom suda Goranom Josifovim, kao zapisničarem, rešavajući u upravnom sporu po tužbi tužioca banke "AA", koju zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tužene Narodne banke Srbije - Beograd, Ul. kralja Petra I br. 12, radi poništaja rešenja G. br. 5131 od 27.3.2007. godine, u predmetu inspekcijских mera, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 19.12.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

Tužba SE ODBIJA.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rešenjem o privremenoj meri tužene Narodne banke Srbije tačkom 1. dispozitiva naloženo je tužiocu da: 1.1. u roku od 90 dana od dana prijema ovog rešenja sa zastupnikom Republike Srbije zaključi ugovor kojim će regulisati svoje obaveze iz člana 4. Zakona o regulisanju odnosa Republike Srbije i banaka u stečaju, po osnovu preuzetih inostranih kredita, odnosno zajmova ("Službeni glasnik RS", br. 45/2005); 1.2. da odmah po zaključivanju ugovora iz tačke 1.1. izvrši potrebne promene u svojim poslovnim knjigama, saglasno odredbama ugovora i propisima kojima se reguliše računovodstvo; 1.3. da odmah po prijemu ovog rešenja obustavi otvaranje novih dinarskih i deviznih računa deponenata i prijem novih oročenih depozita pravnih i fizičkih lica i najzad tačkom 2. dispozitiva istog rešenja tužiocu je zabranjeno preduzimanje radnji čiji je cilj otuđenje nepokretne imovine banke, bez prethodne saglasnosti Narodne banke Srbije.

Tužilac podnetom tužbom pobija zakonitost osporenog rešenja tuženog organa sa svih razloga propisanih odredbom člana 10. stav 1. tač. 1. i 3. Zakona o upravnim sporovima. U tom smislu je naveo da tužena Narodna banka Srbije ne osporava da je banka "BB" označena kao zajmoprimac a SFRJ kao garant po osnovu Ugovora o zajmu zaključenom sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj od 24.6.1983. godine iz kojih sredstava je realizovan program razvoja Podrinjsko-kolubarskog i podunavskog regiona, da u tom ugovoru nema odredbi o finansijskoj obavezi tužioca za vraćanje sredstava koja su preneti krajnjim korisnicima iz ovog zajma, po bilo kom osnovu. Kako je nesporno da je zajmoprimac prema Međunarodnoj banci bila banka "BB" (sada banka "BB" u stečaju) i da je početkom 2002. godine, zajedno sa osnovnim bankama potpisnicima Sporazuma o konzorcijumu banaka, nad njima otvoren stečaj - likvidacija, to nedvosmisleno ukazuje da je zajmoprimac banka "BB" u stečaju stupila u odnos prema Republici Srbiji u svemu prema Zakonu o regulisanju odnosa Republike Srbije i banaka u stečaju po osnovu preuzetih inostranih kredita, odnosno zajmova ("Službeni glasnik RS", br. 45/05). Dalje je naveo da je tužilac vršio samo tehničku realizaciju zajma i u svemu tome nije imao nikakav aktivan odnos niti potrebu da reguliše bilo kakve obaveze po tom osnovu za Republikom Srbijom niti da vrši bilo kakve promene u svojim poslovnim knjigama, kako je to inače naloženo osporenim rešenjem, odnosno da isknjiži potraživanja od krajnjih korisnika ovih kredita i obaveze prema banci "BB" u stečaju u vanbilansnu evidenciju, sve dok se sa poveriocem ne postigne sporazum o otpustu duga ili sud u eventualnom sudskom postupku konačnom odlukom presudi da je potraživanje poverilaca neosnovano. Sa ovih i s tim u vezi ostalih navoda bliže označenih u tužbi predložio je da sud istu uvaži i osporeno rešenje poništi.

Tuženi organ, u odgovoru na tužbu, ostajući pri razlozima iz obrazloženja osporenog rešenja, predložio je da sud istu odbije.

Rešavajući ovaj upravni spor na osnovu činjenica utvrđenih u upravnom postupku na osnovu člana 38. stav 1. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni list SRJ", br. 46/96) i ispitujući zakonitost osporenog rešenja na osnovu člana 39. stav 1. istog Zakona, Vrhovni sud Srbije je, ocenom navoda tužbe, odgovora na istu i spisa predmeta ove upravne stvari, našao da je tužba neosnovana.

Pravilno je postupio tuženi organ kada je osporenim rešenjem naložio tužiocu preduzimanje radnji bliže označenih u dispozitivu tog rešenja. Ovo stoga, što iz spisa predmeta proizilazi da su Međunarodna banka za obnovu i razvoj i banka "BB" (sada banka "BB" u stečaju) zaključile Ugovor o zajmu 24.6.1983. godine, koji je realizovan za potrebe razvoja Podrinjsko-kolubarskog i Podunovskog regiona i da je prema Zakonu o ratifikaciji Sporazuma o garanciji ("Službeni list SFRJ" - Međunarodni ugovori, br.8/83) garant u smislu plaćanja glavnice, kamate i drugih troškova bila SFRJ. Takođe, iz spisa predmeta proizilazi da je tužilac, u to vreme specijalizovana banka "AA", istovremeno zaključio sa Međuopštinskom regionalnom zajednicom "Podrinje-Kolubara" i Podunavske međuopštinske regionalne zajednice, Ugovor o projektu ove međunarodne banke, kojim su preuzete obaveze prema međunarodnoj banci. Naime, iz sadržine ovog ugovora proizilazi da se tužilac kao poljoprivredna banka obavezao: da će uredno izvršavati obaveze iz ugovora koje je zaključila banka "BB" sa Međunarodnom

bankom za obnovu i razvoj; da će odobravati zajmove prema uslovima koji su u skladu sa pregledom postupaka i stavova i da će pismenim sporazumom sa krajnjim korisnikom ili nekim drugim odgovarajućim pravnim instrumentom obezbediti prava dovoljna da se zaštite interesi ove međunarodne banke tako i Udružene beogradske banke; da će dostavljati ovoj međunarodnoj banci sve informacije koje ona može opravdano da traži u vezi sa isplatama iz sredstava zajma kao i da će u dosledno vođenom odgovarajućem računovodstvenom praksom o posebnim računima na kojima će iskazivati sve isplate u vezi sa delatnostima u okviru projekta za koje će međunarodna banka dostaviti naloge za povlačenje sredstava sa računa zajma. Zatim, iz Ugovora o regulisanju odnosa po zajmu zaključenog sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj, koji je zaključen između banke "BB", i specijalizovane banke "AA" 21.10.1983. godine i to članom 3. stav 2. proizilazi da će banka "AA" obezbediti da sva roba i sve usluge koje se finansiraju iz sredstava zajma koristiti isključivo za projekt regionalnog razvoja Srbije za napred navedene regione, dok je odredbom člana 4. istog ugovora određeno da se banka "AA" u skladu sa odredbama Ugovora o zajmu određuje da je predstavnik Udružene beogradske banke ovlašćen da preduzima potrebne radnje, odnosno dozvoljene u skladu sa odredbama odeljka 2.02. Ugovora o zajmu i člana V Opštih uslova koji se primenjuju na ugovore o zajmu i na sporazume o garanciji Međunarodne banke od 27.10.1980. godine. Najzad, odredbom člana 11. ovog Ugovora banka "AA" se, između ostalog, obavezala da će preduzimati sve potrebne mere da se u roku dospeća, od krajnjih korisnika i osnovnih banaka, koji prate ove korisnike ili od drugih korisnika, obezbediti devizna sredstva i izvršiti otplatu glavnice zajma, kao i plaćanje dospele kamate i drugih troškova. Konačno, članom 14. istog Ugovora, određeno je da kada ukupni iznos glavnice zajma i kamata, kao i troškova koje banka plaća po osnovu tog Ugovora, bude u celosti isplaćen (ukoliko Ugovor o zajmu sa međunarodnom bankom bude poništen ili obustavljen), njegove odredbe ostaju na snazi.

Kod ovakvog činjeničnog stanja a imajući u vidu da je odredbom člana 4. Zakona o zaduženju SRJ kod Međunarodne banke za obnovu i razvoj ("Službeni list SRJ", br. 69/02), propisano da se zajmoprimci sa teritorije SR Jugoslavije, odnosno njihovi pravni sledbenici, kao i njihovi garanti, odnosno njihovi pravni sledbenici, po osnovu ranije zaključenih sporazuma sa Međunarodnom bankom oslobađaju obaveze prema toj banci i stupaju u obavezu prema SR Jugoslaviji, tj. prema Republikama - Crnoj Gori i Srbiji, kao i da je članom 1. tog Zakona propisano da se SR Jugoslavija zadužuje kod Međunarodne banke po osnovu ranije odobrenih i korišćenih zajmova banaka navedenih u prilogu 1 - u kome je označen i tužilac, to je po nalaženju ovog suda neosnovan navod tužioca da nije označen kao banka garant po bilo kom pravnom osnovu. Ovo posebno sa razloga što je u ovom Zakonu kao i u njegovom prilogu izričito navedeno da je tužilac označen kao garant po zajmu a dužnik, po istom Udružena beogradska banka. Kako je članom 6. navedenog Zakona propisano da potraživanjima u ime i za račun Republike Srbije, upravlja Agencija za osiguranje depozita, to je tužilac kao poslovna banka, po nalaženju ovog suda, bio dužan da u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, tj. od 01.6.2005. godine, zaključi ugovor sa Agencijom kojim će regulisati međusobne obaveze prema Republici Srbiji. Imajući u vidu da je zapisnikom o usaglašavanju obaveza po zajmu, zaključen između banke "BB" u stečaju i tužioca dana 08.6.2005. godine, a uz saglasnost navedene Agencije konstatovan iznos glavnice i kamate, to je tuženi organ osporenim rešenjem pravilno naložio tužiocu da u poslovnim knjigama stanje obaveza prema banci "BB" u stečaju, uskladi sa usaglašenim iznosom. Kod ovakvog činjeničnog stanja, a kako je odredbom člana 109. Zakona o bankama ("Službeni glasnik RS", br. 107/05), između ostalog, propisano da je Narodna banka Srbije ovlašćena da ocenjuje da li je banka učinila teže nepravilnosti, pa ukoliko je učinila, rešenjem o privremenoj meri zabraniće banci da preduzima radnju čiji je cilj otuđenje imovine banke i naložiće joj da preduzme jednu ili više aktivnosti iz člana 116. stav 1. ovog Zakona, to je po nalaženju ovog suda tužena pravilno postupila kada je donela rešenje o privremenoj meri i naložila preduzimanje radnji bliže označenih u tački 1. i 2. osporenog rešenja.

Cenjani su i ostali napred pomenuti navodi tužbe, pa je sud našao da isti nisu od uticaja na drugačiju ocenu zakonitosti osporenog rešenja. Ovo posebno sa razloga, što je tužena Narodna banka ovlašćeni nadzorni organ nadležan za kontrolu zakonitosti poslovanja banaka, posebno u pogledu njihovog finansijskog stanja koje se evidentira u poslovnim knjigama, pa kako tužilac nije prikazivao istinito i objektivno finansijsko stanje u svojim knjigama i finansijskim izveštajima i nije regulisao obaveze prema Republici Srbiji po osnovu napred navedenog zajma, to je pravilno provedenom kontrolom utvrdio da je tužilac obavezan da iznos od 3.312.826,35 dinara (55.461.080,73 SAD dolara) preknjiži iz bilansne u vanbilansnu evidenciju, sa kog razloga je i izdat nalog kao u dispozitivu osporenog rešenja.

Sa iznetih razloga, nalazeći da su neosnovani navodi tužbe, da je osporenim rešenjem povređen zakon na štetu tužioca, Vrhovni sud Srbije je, na osnovu člana 41. stav 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni list SRJ", br. 46/96), rešio kao u dispozitivu ove presude.

PRESUĐENO U VRHOVNOM SUDU SRBIJE U BEOGRADU

dana 19.12.2007. godine, U. 3844/07

Zapisničar, Predsednik veća - sudija

Goran Josifov, s.r. mr Jadranka Injac, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

JK

